

slovenskými soudy mezi věřiteli nebo dlužníky československými (§ 1) a dlužníky a věřiteli, kteří dne 26. února 1919 měli řádné bydliště (sídlo) na území bývalého mocnářství Rakousko-uherského, ale mimo území republiky Československé, namítati, že pohledávka po 28. říjnu 1918 až do dne, kdy tento zákon nabude účinnosti, zanikla promlčením.

§ 3.

Ustanovení §§ 1 a 2 platí však toliko s podmínkou, že cizí stát poskytne československým státním příslušníkům tytéž výhody. V pochybnosti jest si vyžádati vyjádření ministerstva spravedlnosti, kterým jest soud vázán.

§ 4.

Vláda se zmocňuje, aby obdobně (§ 1) prodloužila promlčecí lhůty i pro pohledávky a závazky založené jak v měně korunové, tak i v měně jiné, pokud vznikly před 28. říjnem 1918 mezi věřiteli nebo dlužníky příslušnými do republiky Československé a dlužníky nebo věřiteli, kteří v den založení právního poměru příslušeli jinam nebo bydleli (měli sídlo) jinde než v některém území bývalého mocnářství Rakousko-uherského.

§ 5.

Ustanovení §§ 1 až 4 platí toliko pro pohledávky, jejichž promlčecí lhůta jest kratší než třicetiletá.

§ 6.

(1) Vláda se zmocňuje, aby nařízením ustanovila, že promlčecí lhůta pro závazky z cenných papírů československých, dospělé v době od 28. července 1914 do 10. května 1923, se staví, a aby ustanovila, že promlčecí lhůta počne opět běžeti.

(2) Zmocnění to nevztahuje se však na státní dluhopisy československé ani na dluhopisy státního předválečného dluhu zajištěného i nezajištěného, jichž převzetí bylo republikou Československou uloženo mírovými smlouvami.

§ 7.

(1) Vláda se zmocňuje, aby nařídila přerušování sporů a exekucí pro pohledávky a závazky uvedené v §§ 1 a 4; omezení § 5 zde neplatí.

(2) Doba, po kterou pohledávky nelze soudně nebo exekucí vymáhati, se nezapočítává do

lhůt promlčecích ani do lhůt ustanovených pro podání žaloby nebo do jiných lhůt, jejichž zmeškání má po zákonu v zápětí právní újmu.

§ 8.

(1) Zákon tento nabude účinnosti dnem vyhlášení.

(2) Ministrům spravedlnosti, věcí zahraničních a financí se ukládá, aby jej v dohodě se zúčastněnými ministry provedli.

T. G. Masaryk v. r.

Stříbrný v. r.

Dr. Dolanský v. r. Dr. Beneš v. r.

Bečka v. r.

47.

Zákon ze dne 26. března 1925 o prodloužení promlčecí lhůty pro některé pohledávky.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Pohledávky uvedené v §§ 1480 a 1486 ob. zák. obč., pro které byla císařským nařízením ze dne 19. března 1916, č. 69 ř. z. (III. dílí novelou k ob. zák. obč.), zkrácena promlčecí lhůta na tři roky a které dospěly do 1. dubna 1925, promlčí se dnem 1. dubna 1928, pokud se nepromlčely již před tím podle dřívějších předpisů uplynutím delší doby ode dne splatnosti neb od posledního přerušování promlčení.

§ 2.

Ustanovení § 1 neplatí na pohledávky, jejichž promlčecí lhůty jsou upraveny podle §§ 1 až 5 zákona ze dne 26. března 1925, č. 46 Sb. z. a n., o úpravě promlčecích lhůt pro některé pohledávky a závazky v poměru k cizině.

§ 3.

Ustanovení §§ 192 a 194 III. dílí novely k ob. zák. obč. nabudou účinnosti dnem 1. dubna 1928 pro pohledávky, které dospějí dnem 1. dubna 1925 počínajíc.

§ 4.

Provést tento zákon, jenž nabývá účinnosti 1. dubna 1925 a platí toliko pro Čechy, Mo-

ravu a Slezsko, náleží ministru spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.

Stříbrný v. r.

Dr. Dolanský v. r.

48.

Zákon ze dne 26. března 1925 o ochraně nájemníků.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

O výpovědi.

§ 1.

(1) Pronajimatelé bytů mohou vypovědět smlouvu nájemní nebo podnájemní jen, svolí-li k tomu okresní soud, v jehož obvodu jest byt. Svolení k výpovědi budiž dáno pouze z důležitých důvodů.

(2) Za důležitý důvod buď pokládáno zvláště:

1. nezaplatil-li nájemník smlouveného nebo v přípustné míře zvýšeného (§§ 8 až 13, 15, 16, 21 a 22) nájemného, pokud jeho výše není sporná, byv po uplynutí obvyklé nebo ku placení nájemného ujednané lhůty upomenut, do konce lhůty, kterou mu pronajimatel alespoň na 24 hodiny od upomínky povolil;

2. byl-li nájemník odsouzen pro trestný čin, který se stíhá z úřední moci, spáchaný na pronajimateli nebo na jeho choti v domě bydlící, nebo pro trestný čin proti bezpečnosti cti spáchaný na těchto osobách zlým nakládáním, nebo pro trestný čin proti cizímu majetku spáchaný na obyvatelích domu;

3. byl-li nájemník vypovězen z území republiky Československé nebo nájemník, jenž v bytě sám přebývá, vyhoštěn z obce;

4. má-li nájemník jiný a dostatečný byt v obci, a nepotřebuje-li bytu pro výkon nebo při výkonu svého povolání, anebo nebydlí-li v bytě trvale, protože má přiměřený byt jinde;

5. užívá-li nájemník bytu k jiným účelům než k bydlení bez povolení nutného podle § 4 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 225 Sb. z. a n.;

6. porušují-li nájemník, členové jeho domácnosti neb osoby, které nájemník přijal do bytu nebo do svých služeb, opětovně hrubě pořádek v domě nebo způsobují-li svým chováním v domě oprávněné pohoršení, a nezjednal-li nájemník, byv k tomu vyzván, možné nápravy;

7. dal-li nájemník proti smluvnímu zákazu nebo bez svolení vlastníka domu do podnájmu celý byt nebo sice jen část bytu, ale sám bydlí trvale jinde;

8. dal-li nájemník najaté místnosti zcela nebo z části, se zařízením nebo bez něho, do podnájmu za úplatu, která jest vzhledem k nájemnému, které sám platí, nepřiměřeně vysoká;

9. prokáže-li pronajimatel pravoplatné úřední povolení k užitečnější stavbě a opatří-li nájemníkovi náhradní byt, který soud uzná za dostatečný. Náhrady za jiné místnosti nežli byty pronajimatel opatřovati nemusí. Nepočne-li pronajimatel se stavbou do tří měsíců po odevzdání bytu a nepokračuje-li v ní nepřetržitě, jest povinen nájemníkovi pronajmouti znovu byt, zaplatiti útraty stěhovací a nahraditi jinou škodu;

10. potřebuje-li pronajimatel bytu nutně sám pro sebe a utrpěl-li by značnější újmu, zůstala-li by nájemní smlouva v platnosti, nežli nájemník, byla-li by zrušena. Při tom se však nehledí k újmě, kterou si pronajimatel sám způsobil svým jednáním neb opominutím;

11. potřebuje-li majetník podniku továrního, živnostenského nebo zemědělského k účelům provozním pro svého zaměstnance nutně bytu, zřízeného při podniku pro ubytování zaměstnanců podniku;

12. potřebuje-li pronajimatel bytu nutně sám pro sebe a opatří-li nájemníkovi náhradní byt, který soud uzná za dostatečný;

13. potřebuje-li pronajimatel bytu nutně pro své ženaté nebo vdané děti a opatří-li nájemníkovi náhradní byt, který soud uzná za přiměřený, ač nenabyl-li domu koupí nebo směnou po 31. prosinci 1922. Při posuzování přiměřenosti náhradního bytu nezáleží na výpravě dosavadního bytu;

14. potřebuje-li vlastník domu nutně sám pro sebe bytu, z něhož se po 1. srpnu 1914 vystěhoval, ač nenabyl-li domu koupí nebo směnou po 31. prosinci 1922;

15. chce-li se vlastník domku nastěhovati na trvalo do bytu ve svém domku, který má pouze